

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1975.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від авторства, добуваючи задовольненню коментару з відповідною поштовою оплатою. За змістом оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАО 65% м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Очікуємо уваги

За тиждень в світовій метрополії в місті Нью Йорку розпочинається XII Конгрес Українців в Америці, завданням якого буде не тільки зробити перегляд чотирьохрічної праці нашої української надбудови, якою є Український Конгресовий Комітет Америки, але також застановитися над новими способами ведення праці, зокрема зовнішньої і внутрішньої політики та знаходити нові шляхи і способи діяльності, які захоплювали б і мобілізували б усіх, зокрема наше молодше покоління, яке повинно вже починати перебірати в свої руки керівництво в наших установах та інтенсивно діяти серед американців, доводячи українську визвольну справу до відома державних установ і діячів. Як це зробити, щоб про Україну заговорили на весь голос, а про визвольну боротьбу українців писала світова преса? Хоч молоді і свідомі українські інтелігенції ледве чи потрібно вказувати на шляхи і способи, що їх слід створити у практичній зовнішньо-політичній роботі, то все одно приклад Американської Польщі, яка, організувавши Конвенцію у Філадельфії у цьому виборчому році, зміцнила добрий особистий вплив президента Форда під час нарад та мала розмову з демократичним кандидатом на президента, сам напрахується.

Після виступу Форда у Філадельфії американська преса не тільки писала про сам факт відбуття Конвенції Американської Польщі, але, цитуючи Президента, пригадала американцям, що поляки на поселеннях їм дали велику змагання за здобуття повної державної незалежності і суверенності та бажають позбутися совєтської домінації в Польщі. Президент Форд підтвердив ці змагання поляків заявою, що "ЗСА не визнають жадної домінації у Східній Європі і змірюють до привернення незалежності тих народів, які замешкують цей обшир". При тому Форд, як ніколи раніше, заговорив про організування етнічних діячів у великих центрах, щоб таким чином зберегти етнічний добробок поодиноких національних груп.

Ми, українці, також стоїмо перед нашим Конгресом і заганяємо виступи заяв офіційних чинників ЗСА повинні нас зокрема зацікавити. Ми, як добре організована українська група в ЗСА, хоч чисельно менша від польської, маємо таке саме моральне право домогатися, щоб і "наші порогів" не оминули високі американські достоїнства. Їхня увага нам належить і її ми очікуємо.

Факти переконують

Протягом останніх кількох тижнів світова преса повідомляла про втечу із Совєтського Союзу двох совєтських летунів, лейтенанта Віктора Белека, який 6-го вересня на військовому літаку "МІГ-25" втік до Японії, та лейтенанта Валентина Засімова, який 23-го вересня перелетів до Ірану на одномоторному поштово-літаку. Обидва летуни попросили політичного азилу в З'єднаних Штатах Америки. Крім того, минулого вівторка, 28-го вересня, голландський уряд прийняв на "постійного мешканця" Віктора Коршиного, видатного совєтського шахіста, який ще в липні відмовився повернутися до СРСР з Амстердаму, де брав участь в міжнародному турнірі.

Втеча цих трьох совєтських громадян — це дальший доказ, що Совєтський Союз як був, так і залишився найбільш диктаторською державою в світі, тюрмою народів і людей, а не жадним "найгуманнішим суспільством світу", як це часто називав СРСР совєтська преса. Хіба з "найгуманнішого суспільства" тікали б громадяни? Хіба від встановлення совєтської влади до вільних країн світу втекли б мільйони осіб, якщо СРСР дійсно був би "расм на землі"? Причину, чому так багато людей і сьогодні старяться втекти чи виїхати з СРСР, добре окреслив лейтенант Белека, кажучи: "Життя в Совєтському Союзі нічого не змінилося від часів царської Росії, де ніколи не було свободи".

Совєтські верховоди намагаються брехнею викрутитися з ситуації. Наприклад, хоча лейтенант Белека одверто заявив, що планував втечу понад два роки, бо давно бажав жити на волі в ЗСА, совєтські ватажки далі твердять, що він під час "звичайного" поїзду "втратив орієнтацію", внаслідок чого ніби йому не вистачило пального і тому він, мовляв, був змушений приземлитися на японському літаку, де його "охопили" члени японської розвідки, очевидно, з американською допомогою. І ці теревені поширює Москва не тільки в своїй пресі, але кремлівські ватажки заставляли ще жінку та маму Белека повторити цю вигадку на недавній пресовій конференції, в якій взяли участь також закордонні кореспонденти.

Інший приклад совєтської брехні, що стосується спроб людей відістатися з СРСР. Хоча до ЗСА протікалися незаперечні докази, що з уваги на те, що родина Самуїла Клінгера з Дніпропетровська внесла прохання на виїзд до Ізраїля — сам Самуїл Клінгер втратив посаду агронома, його дочці відмовили вступ до університету, а його жінку звільнили з роботи, то КГБівські "Вісті з України" із 16-вересня ц. р. заперечують все, заявляючи, що це "сіоністська брехня" і "чергова провокація проти радянської держави".

Очевидно, професійним совєтським пропагандистам не бракує вигадок і викрутків. Проте, не пустословна пропаганда, але факти переконують.

Совісти критикують передвиборчу кампанію Форда і Картера

Київ. — "Молодь України" з 19-го вересня ц. р. надрукувала офіційне повідомлення пресової агенції ТАСС, в якому говориться, що "у розпал виборчої кампанії в ЗСА, яка наближається до завершення, кандидати на пост президента від республіканців і демократів Дж. Форда і Дж. Картера знову витягли на світ неіснуюче в СРСР "сверейське питання, вигадане в наклепницьких цілях недругами Радянського Союзу".

ВИБОРИ — ВИБОРИ...

Мюнхен (П. Ф.). — 9-го вересня 1976 р. відбулися вибори до парламенту в Швеції. Теж на малому острові на Середземному морі — на Мальті — громадяни ходили до виборчих урн. 3-го жовтня населення Німечки Федеративної Республіки вибере послів до парламенту республіки в Бонні.

На Мальті та в Стокгольмі вибори скінчилися неоднаково: соціалісти Середземного острова перемогли всіх протистників, і на Мальті буде далі діяти соціалістичний уряд на чолі з Д. Мінтофом. В Швеції наставла "історична зміна": 44 роки там діяв уряд соціал-демократичної партії, але 20-го вересня союз трьох партій — ліберальної, консервативної та хліборобської, дістав у виборах більше голосів ніж соціал-демократична партія та комуністи, котрі в попередньому парламенті голосували за політику соціал-демократичного уряду. Що сталося з шведськими виборцями, що майже півстоліття голосували за соціал-демократичну партію?

Мені доводилося бути в Швеції, в країні на Скандинавському півострові, що значно ізольований від держав Західної та Східної Європи.

Однак, шведи не були і в давнину ізольовані від Сходу й Заходу. Це ж їхні предки, звані в Західній Європі "норманами", а у нас "варягами", від IX століття нашої ери "шмигали морем мов цигани" (змінено цитує "Енеїду" Котляревського). Нормансько-варязькі ватажки плавали ріками, морями, теж і Атлантичним океаном, шукаючи здобичі й слави. Добре озброєні й вишкolenі скандинавські воїни (включно з даними й норвежцями) осідали на здобутих землях і творили уряди в покороєних країнах: приклад — Нормандія — півострів у Західній Франції, що дістав своє ім'я від норманських завойовників.

Варязькі воїни залишили слід в нашій історії, бо династія київських князів була шведського роду, про що свідчать імена: Олег, Аскольд, Дир, Ігор, Інгвар, Фодлар, Тревор та інші, записані в наших літописах. Цей воєнничий дух жив у Скандинавії доволі, і народи Західної Європи навіть мали молитву, щоб Бог охоронив їх від "люстости норманів".

Дебати шведських воєнних походів завершилися поразкою "останнього вікінга" — Карла XII, під Полтавою 1709 року. Вичерпані — докраю війнами шведи, після смерті Карла XII в році 1713, вважали до праці на рідному ґрунті й уникали воєнних підприємств. Навіть Фінляндія, давню провінцію Швеції, стокогольмський уряд втратив на користь Росії 1809 року. Швеція зберегла свою нейтральність і в двох світових війнах.

Підобіло до нейтральності Швейцарії, шведи вложили свою енергію в індустрію, в комерцію, в хліборобську працю. Швеція довгала передові промислові країни Західної Європи. Це дало ґрунт для широких суспільних реформ у цій країні, особливо після Першої світової війни. В Швеції втретє класа промислових робітників і програму реформ на користь людей праці створила соціал-демократична партія. На чолі цієї партії стояв Г'ялмар Брантінг, що був приятелем шведського короля. Від 1920 до 1924 року Брантінг був головою шведського уряду.

Шведська соціал-демократія стояла на позиціях "ревізіонізму". Вона відкинула теорію "диктатури пролетаріату", гіпотезу про неминуче "зубожіння робітництва" при капіталізмі і про занепад капіталістичного господарства наслідком криз. З цього виводили "ортодоксальні марксистські" неспіввідношення між повстанням робітників і класів проти несправедливого суспільного устрою.

В демократичній Швеції соціал-демократи надіялися поліпшити життя трудящого люду шляхом реформ, без повстань і крові, до яких веде громадянська війна. Швеція соціал-демократія не вважала націоналізацію (удержання приватних підприємств за необхідну для розвитку господарства й суспільства. Тому й досі тільки десята частина підприємств Швеції стала власністю держави, а все інше належить приватним власникам і товариствам. Держава має великі приватні підприємств і від заможних громадян через високі податки. Це дає урядові засоби на організацію соціального забезпечення для всіх громадян, від коліски до домогони.

Високі податки викликали протести серед заможнішої частини населення Швеції. Відомий режисер фільмів Ігмар Бергман, чолівік неугоди, покинув Швецію і оселився в Мюнхені на знак протесту проти високих податків в його рідному краю.

Само собою зрозуміло, організація всенародного соціального забезпечення вимагала в Швеції створення великого апарату службовців, і в Швеції ширяла критика "урядової бюрократії". Однак три опозиційні партії, що здобули більшість у виборах 20-го вересня, не збираються скасувати суспільне забезпечення, яке створив соціал-демократичний уряд. Виборчі пропаганди й агітації в Швеції були спрямовані головним чином проти планів дотеперішнього уряду будувати атомові електричні станції для здобуття енергії, потяг зберегла свою нейтральність і в двох світових війнах.

Підобіло до нейтральності Швейцарії, шведи вложили свою енергію в індустрію, в комерцію, в хліборобську працю. Швеція довгала передові промислові країни Західної Європи. Це дало ґрунт для широких суспільних реформ у цій країні, особливо після Першої світової війни. В Швеції втретє класа промислових робітників і програму реформ на користь людей праці створила соціал-демократична партія. На чолі цієї партії стояв Г'ялмар Брантінг, що був приятелем шведського короля. Від 1920 до 1924 року Брантінг був головою шведського уряду.

Шведська соціал-демократія стояла на позиціях "ревізіонізму". Вона відкинула теорію "диктатури пролетаріату", гіпотезу про неминуче "зубожіння робітництва" при капіталізмі і про занепад капіталістичного господарства наслідком криз. З цього виводили "ортодоксальні марксистські" неспіввідношення між повстанням робітників і класів проти несправедливого суспільного устрою.

В демократичній Швеції соціал-демократи надіялися поліпшити життя трудящого люду шляхом реформ, без повстань і крові, до яких веде громадянська війна. Швеція соціал-демократія не вважала націоналізацію (удержання приватних підприємств за необхідну для розвитку господарства й суспільства. Тому й досі тільки десята частина підприємств Швеції стала власністю держави, а все інше належить приватним власникам і товариствам. Держава має великі приватні підприємств і від заможних громадян через високі податки. Це дає урядові засоби на організацію соціального забезпечення для всіх громадян, від коліски до домогони.

Високі податки викликали протести серед заможнішої частини населення Швеції. Відомий режисер фільмів Ігмар Бергман, чолівік неугоди, покинув Швецію і оселився в Мюнхені на знак протесту проти високих податків в його рідному краю.

Само собою зрозуміло, організація всенародного соціального забезпечення вимагала в Швеції створення великого апарату службовців, і в Швеції ширяла критика "урядової бюрократії". Однак три опозиційні партії, що здобули більшість у виборах 20-го вересня, не збираються скасувати суспільне забезпечення, яке створив соціал-демократичний уряд. Виборчі пропаганди й агітації в Швеції були спрямовані головним чином проти планів дотеперішнього уряду будувати атомові електричні станції для здобуття енергії, потяг зберегла свою нейтральність і в двох світових війнах.

В демократичній Швеції соціал-демократи надіялися поліпшити життя трудящого люду шляхом реформ, без повстань і крові, до яких веде громадянська війна. Швеція соціал-демократія не вважала націоналізацію (удержання приватних підприємств за необхідну для розвитку господарства й суспільства. Тому й досі тільки десята частина підприємств Швеції стала власністю держави, а все інше належить приватним власникам і товариствам. Держава має великі приватні підприємств і від заможних громадян через високі податки. Це дає урядові засоби на організацію соціального забезпечення для всіх громадян, від коліски до домогони.

Високі податки викликали протести серед заможнішої частини населення Швеції. Відомий режисер фільмів Ігмар Бергман, чолівік неугоди, покинув Швецію і оселився в Мюнхені на знак протесту проти високих податків в його рідному краю.

Само собою зрозуміло, організація всенародного соціального забезпечення вимагала в Швеції створення великого апарату службовців, і в Швеції ширяла критика "урядової бюрократії". Однак три опозиційні партії, що здобули більшість у виборах 20-го вересня, не збираються скасувати суспільне забезпечення, яке створив соціал-демократичний уряд. Виборчі пропаганди й агітації в Швеції були спрямовані головним чином проти планів дотеперішнього уряду будувати атомові електричні станції для здобуття енергії, потяг зберегла свою нейтральність і в двох світових війнах.

В демократичній Швеції соціал-демократи надіялися поліпшити життя трудящого люду шляхом реформ, без повстань і крові, до яких веде громадянська війна. Швеція соціал-демократія не вважала націоналізацію (удержання приватних підприємств за необхідну для розвитку господарства й суспільства. Тому й досі тільки десята частина підприємств Швеції стала власністю держави, а все інше належить приватним власникам і товариствам. Держава має великі приватні підприємств і від заможних громадян через високі податки. Це дає урядові засоби на організацію соціального забезпечення для всіх громадян, від коліски до домогони.

Високі податки викликали протести серед заможнішої частини населення Швеції. Відомий режисер фільмів Ігмар Бергман, чолівік неугоди, покинув Швецію і оселився в Мюнхені на знак протесту проти високих податків в його рідному краю.

Подав д-р Володимир Гордінський

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ ПІД ЧАС ГІТЛЕРІВСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ ЛЬВОВА

(1)

Вроцлавське наукове товариство видало 1975 року книжку проф. Зигмунта Альберта під назвою: "Львівський медичний факультет у часі гітлерівської окупації 1941-1944". Книжка має 120 сторінок і видана накладом 800 примірників.

Автор книжки — професор патології вроцлавського університету, а до війни і у часі гітлерівської окупації був доцентом патології у Львові. Він зібрав багато фактичного матеріалу і подав його у своїй книжці в чотирьох розділах. Один третій книжки займають додатки про склад персоналу курсів, списки колишніх студентів, які після війни самостійно працюють науково, план будівлі медичного факультету з відділом фармації та в решті бібліографічні нотатки про викладачів.

В першій частині автор обговорює освітню політику гітлерівської влади на окупованій території. В другій частині описує організацію медичних курсів і їх викрадення. Окремо характеризує з у директора курсів проф. д-ра Карла Шульце а далі подає зведення про навчальний персонал, наукову працю і про студентів. Він обговорює справу дипломів, їх нострифікацію і визнання тих дипломів польськими та совєтськими університетами. Окремо його цікавили справи звільнення з праці та в решті польського учительського персоналу. Він подає дані про державні фармацевтичні курси та описує евакуацію тих курсів до Кракова. Окремий підрозділ проф. Альберт присвятив польським українським відносинам у університеті на загальному тлі. Цей розділ настільки цікавий, що подаємо його без скорочень:

"Відносини між польськими й українськими студентами були стерпні, нейтральні. Українська більшість держала окремо, але ніяких притростей назавсє не роблено. Польські студенти часто заходили до мене на університет, як хотіли з кимось з поляків поговорити, звітритися, порадитися.

Відносини між польськими й українськими викладачами були також нейтральні. Учителський збір відбувався зовсім звичайно, отже, ми не мали нагоди зустрічатися з українцями. Особливо зустрічався я з ними при автопі, — говорили до мене по-українськи, а до них по-польськи, бож обидва мови ми розуміли дуже добре. Ми говорили слабо по-українськи, українці говорили по-польськи дуже добре, але чи можна їм дивуватися, що на землях, на яких вони були більшістю, вимагали від нас, щоб ми бодай розуміли їх мову? Чи можна було за-

дійснити свій трагічний намір. З числа студентів вищих шкіл (університетів та інститутів, чи як тут називають коледжів) кожного року 15,000 осіб тими чи іншими засобами спробували вкоротити життя, аби не мучилися, за їхнім переконанням, на цьому нестерпному для них світі. Це значить, що за останні 25 років самогубства стали другою причиною всього віку в ЗСА (дані подаю з газети "Ахрон Бекон Журнал", 19.11.74).

Як може для деякого буде здаватися дивним і парадоксальним, але з-поміж усіх професій, лікарі належать до тих, серед яких випадки самогубства трапляються найчастіше. А саме: в той час, коли на 100,000 загального американського населення припадає самогубство 10,9 випадків, то на таку саму кількість лікарів — це число дійшло до 61 ("Мед. Трибуна" за 25 квітня 1968 р.). Це значить, що коли врахувати, що тепер в ЗСА нараховується приблизно 350,000 лікарів, то кожного року з них вкорочують собі життя пересічно 200!

Ще гірше в цьому, "пописав" прославлене шалена Австралія. Згідно з даними газети "Медична Трибуна" з 9-го січня м. р., в тій "країні кенгуру" на кожних 30 лікарів один скорше або пізніше накладе на себе руку.

На жаль, ми не маємо статистичних даних щодо самогубств серед українців, хоч наші переселенці також не є імунні проти цієї людської трагедії. Хоч з вищеподаних мотивів випадки самогубств серед українців затаюються, мабуть, частіше ніж серед будь-якої іншої національної групи, проте, час від часу вістки про них виходять на поверхню. Зокрема це стосується більш визначних осіб нашої еміграції. В цьому розумінні характерним є трагічний кінець нашого талановитого прозаїста Василя Гайдарівського (справжнє прізвище Гайворонський). Оскільки мотиви його самовільного відходу від життя можуть бути частково пояснені причиною самогубств серед багатьох інших людей, вважалося за потрібне надати випадком тут зупинитися трохи детальніше.

На перший погляд життя Василя Гайворонського не було аж надто трагічним і розпачливим. Народжений 1906 року, він ще давно перед Другою світовою війною заслужено вписав своє ім'я, як одного з кращих майстрів українського літературного слова. Була родом з Донбасу, він став членом літературної групи "Забой" і ВУСПП, одночасно працюючи як спів-редактор журналу "Забой" та "Літературний Донбас" (1930-33). Він був автором багатьох майстерно на-

Володимир Мацько

МАМА ЧИ ТАТО?

Мені поставлено питання — хто повинен більше присвячувати своєї праці вихованню дітей і хто несе за це більшу відповідальність — мама чи тато? Відповідь на це питання буде дуже проста і коротка: відповідальні обоє батьки, мимого того, що їх праця та виховні заходи не завжди і всюди однако-ві. Щоб перекопати усіх наших читачів, приходиться розглянути ту справу дещо докладніше.

Роль матері в родині — це бути серцем родини. Вона ж, ця мати, від перших хвилин життя її дитини присвячує найбільше трудів та любові, бож вона привела її на світ. Батько звичайно мусить працювати, щоб здобути кусень хліба для родини, тому він не все може бути безпосереднім опікуном малих дітей, але його роль не менш важлива, бож батько повинен бути розумом родини. І розум і серце бувають однаково відповідальні за свою родину та за своїх дітей.

Матері бувають постійно при своїх дітях від самих початків їх життя аж до часу, коли ці діти підлістуть і зможуть самі дати собі раду. Матері їх годують, виховують, уважають на кожний порух, а далі вчать ходити, говорити, дбачи, щоб вона могла нормально розвивати свої фізичні та духовні сили. Коли ця дитина доросте до шкільного віку, мати мусить далі стежити, щоб дитина мала все те, що їй потрібно, мусить уважати на неї на вулиці, коли це конечно, чи віддати молодшу дитину під опіку старших дітей (братів чи сестер), що ходять до тієї самої школи і набули вже дещо досвіду.

Очевидно, на цьому роль матері не кінається. Вона своєю поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи. Вона своїм поведінкою, своєю лагідністю, своїм розсудком і життєвим досвідом вказує дитині шлях до життя, до самої школи, до самої роботи, до самої науки, до самої любові, до самої свободи.

(Закінчення на стор. 3-й)

Д-р М. І. Мандрика переступив поріг свого 90-ліття

Народжений 28-го вересня 1886 р. д-р Микита Іванович Мандрика щасливо осягнув 90-ліття з того 48 років в Канаді. Якраз в цьому місяці вересні, в 1928 р., він переступив американо-канадський кордон в Ніагара-Фолс, Онтаріо. Відомий тепер, як видатний український поет, науковець і громадський діяч, в Україні він був членом Української Центральної Ради, з 1917 р., а також одним з членів від України до Всеросійських Державних Зборів, в 1917 р., які мали рішуче дати долу народів Росії, але були зліквідовані більшовицьким переворотом. Тепер д-р Мандрика є одним з тих живих членів Центральної Ради в Канаді. Позитивні відомості про діяльність організаторів української національної влади в Україні після революції 1917 р. Брав участь у трьох війнах: в 1904-5 рр. в російсько-японській війні, в I світовій війні і в українській визвольній війні 1918 р.

В кінці 1918 р. його вислано з дипломатичними дорученнями через Кубань на Далекий Схід, головую на Японії та Східному Сибіру морським шляхом з Чорного моря через Індійський океан і далі. Виконавши свої обов'язки, він повернувся в 1920 р. з Далекого Сходу трохи відмінним морським шляхом до Константинополя в Туреччині, куди вже йшла евакуація біженців і військ з території кол. Росії і українських козаків з Кубані. Україну й Кубань в той час вже окупували московські червоні війська. Д-р Мандрика ще міг перебратися до Грузинської Республіки, де було українське посольство в Тбілісі й консульство в порті Вадумі, частина кубанського козацького війська й кубанський отаман. Однак, рік пізніше почалася війна між Москвою й Грузією. Ще до початку московської навали українське посольство і генеральний консул виїхали до Туреччини й далі. Д-р Мандрика залишився заступником українського консула в Батумі для захисту українців в Грузії, який був необхідним, бо грузини почали арештовувати всіх, кого вважали "росіянами". Захист був успішний аж до евакуації грузинського війська. Д-р Мандрика виїхав з Батуму на італійській пароплаві в останню годину перед захопленням московськими військами побережжя моря з Батумом. Перебравшись до Константинополя, Мандрика прилучився до українського посольства в Константинополі, де був послом. Токарів - Токаржевський - Карашевич, і став виконувати обов'язки радника посольства, а також одного з представників Кубані в спільному козацькому комітеті для допомоги евакуйованим козацьким військам на території Туреччини і їх розселенню.

Після ліквідації українського посольства в Константинополі д-р Мандрика переїхав до Болгарії, де продовжував свої університетські студії, головую вивченням балканських країн і Визвольного Сходу, у підготовці до докторату та професури. Разом з тим приймав участь в українському дипломатичному представництві в Софії. В 1925 р. він виїхав до Чехо-Словаччини на остаточні студії й іспити в Українському університеті. В тому ж році він одержав титул доктора права, а два роки пізніше був габілітований на університетські виклади міжнародного права. В Празі, разом із студіями в університеті, д-р Мандрика працював в

Українському Соціологічному Інституті, як член його дирекції, науковий секретар і лектор міжнародного права, дипломатичної історії та спеціально з соціологічних дисциплін — соціальні антагонізми та їх вплив на історичний процес. Від Соціологічного Інституту він виїхав в 1928 р. до ЗСА й Канади. Два роки їздив по Канаді від океану до океану з лекціями по українських місцях розселення й оселився остаточно в Вінніпегу. Тут діяльно включився в культурно-громадську працю, підсилюючи діяльність існуючих організацій і діючи про створення нових з ширшими завданнями. Велика депресія в тридцятих роках і війна поставили перед українським суспільством в Канаді важливі проблеми. Треба було надзвичайних зусиль для їх розв'язання. В цих зусиллях виник Осередок Української Культури й Освіти, в якому д-р Мандрика був довіряч членом дирекції й діючим президентом; Комітет Українців Канади — центральне представництво українців в цій країні; д-р Мандрика брав участь в його організації і був довіряч роки (до свого 85-ліття) в його президії. Коли з Європи принесли до Канади ідею Української Вільної Академії Наук і була створена Академія на Канаду, д-р Мандрика став її членом і був довіряч роки віцепрезидентом її, а з 1970 р. президентом. І тепер ще залишається в управлі Осередку Культури й Освіти і в президії Академії, як її останній каденції президент.

Перу д-ра Мандрика належать такі наукові праці: "Націоналістична меншість в міжнародному праві" (1925), "Міжнародне право і політична свобода" (1926), "Історія консульського права й інститутів" (1927), "Суспільні антагонізми і їх вплив на історичний процес" (1927), "Теорія економічної демократії" (в наслідок студій американських криз і великої депресії 1929 р.) (1934), "Історія української літератури в Канаді" англійською мовою (1968). На полі поезії такі твори: "Пісні про Анемоу" (Київ 1918 р.), "Мій сад" — збірка, 1941 р., "Золота осінь", поезії 1905-1957 (1958), "Радість" (1959), "Симфонія віків" (1961), "Сонцесвіт" (1965), "Вино життя" (1970), "Завершена літа" (1975). Разом з тими. Крім того були видані окремі поеми: "Мазепа", "Канада", "Україна", "Мандриківні", "Вік Петлюри", "Блаженні чисті серцем", "Зображ" і інші. Поема "Канада" перекладена на англійську мову проф. В. Кіркконелом і підготовлена до друку двома мовами паралельно — українською й англійською.

У всіх подорожах д-ра Мандрика брала участь його дружина Ганна з дому Вороничів, як його офіційна секретарка. Одружилися вони в Києві в січні 1918 р. за кілька днів перед захопленням Києва московською армією Мурав'їова, коли Центральна Рада мусила відступити з частинною армією до Житомира, щоб за короткий час повернутися назад після розгрому ворога. В Канаді Ганна Мандрика була провідницею серед українського жіноцтва, видатною бесідницею, організаторкою Української Жіночої Ради та ін. Померла в 1957 р.

Як на полі громадської й наукової діяльності, так і в лаві поезії, літературної критики й журналістики д-р Мандрика залишається творчим і невтомним надаль.

Д-р Михайло Г. Маруняк

УКРАЇНЦІ ЧІКАГА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Патріарх прибув до будинку місцевої філії УКУ в товаристві Владислава Ярославського й його канцлера о. В. Білінського. На порозі установи, яку Його Блаженство заснував і придбав для потреб Чикагської громади, привітали його директори філії о. д-р І. Тилієвський, вручаючи Блаженному ключ, член професорського складу Роман Завадович хлібом і сіллю та студенти — квітми. Описав при участі професорів, студентів і гостей відбулася конференція, під час якої декан УКУ проф. В. Лев подав огляд праці філії УКУ на терені обох Америк, а потім обговорено плани на майбутнє. Закінчили конференцію словом Патріарх і ректор УКУ про konieczність розвивання українознавства на університетському рівні.

По короткій перерві в аудиторії собору св. Володимира й Ольги, заповненій публікою, відбулася інвагурація викладачів філії у формі наукової сесії для відзначення 120-ліття народження Івана Франка з додатком мистецької програми, в якій виступили вокальне тріо "Незабудки" і танцювальна група Театральної Студії Молоді.

В рамках сесії виступили з доповідями професори: о. д-р І. Тилієвський — "Ево-

люція релігійних поглядів І. Франка"; Роман Завадович — "Провідні ідеї творчості Івана Франка" і Дмитро Штогрюн — "Методика літературознавчих дослідів І. Франка". Цінною додатковою точкою вечора була доповідь о. проф. І. Нагаєвського про невідомі факти у зв'язку зі стараннями за Патріархат УКУ. Гарними оцінками й вставанням з місць публіка зустрічала ті місця з доповіді, в яких було підкреслено нехиті припущення Блаженнішого Отця Іосифа до завершення нашої Церкви Патріархатом.

Після прийняття цей урочистий вечір завершив слово Патріарха, який ще раз з притиском заявив, що Патріархат є konieczністю, без якої не буде можливо зберегти єдність УКУ Церкви і що найбільш надійними і оборонними в теперішній час може бути мирянство. Він також позитивно оцінив діяльність Івана Франка, що не зважаючи на різні ідеологічні напрями часою йому доби, дав велику услугу національному й моральному — християнському розвитку духовності рідного народу.

Перебування Його Блаженства в Чикаго протягнеться до п'ятниці 1-го жовтня.

ВИБОРИ - ВИБОРИ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рібної промислової підприємства. Противники соціально-демократичного уряду твердять, що атомові станції створюють небезпеку для природи й людського життя. Мабуть ця пропаганда мала вплив на тих шведів, що раніше голосували за соціал-демократичну партію: вона втратила трохи менше 1 відсотка виборців у останніх виборах, але зостається й надалі найбольшою партією Швеції, бо за соціал-демократію голосувало 43 відсотки виборців.

Мені здається, що можна пояснити програму шведських соціал-демократів у виборах також іншим способом: 44 роки Швеція мала соціал-демократичний уряд і мала великі успіхи в закордонній та внутрішній політиці. Але частина виборців міркує собі: чом би не дати можливість іншим партіям показати, що вони вміють? Адже ж противники соціал-демократичного уряду обіцяли на виборах "золоті гори" шведським громадянам...

Іншим виборцям, "набрідла" та сама партія і уряду. Це мені нагадує пригоду, яку описує грецький історик Плутарх в своїх "Рівнобіжних життєписах": ("Біої Паралайой"): "Стратега" (міністра) Атенської республіки — Аристид — вирішив віче послати на вигнання голосувальним на черепках. Тоді же не було паперу... Кожен усякник голосування 482 р. перед Христом мав право написати ім'я немілої йому особи на черепку. 10 тисяч черепків вистачало для засуду людини на вигнання з Атен. Коли одного громадянина

спитали, чому він написав ім'я Аристиди на черепку, той відказав: "Мені не подобалося, що всі його називають справедливим"... З цього видно, що й чеснота має своїх ворогів у деяких громадян.

У виборах до німецького парламенту поставили своїх кандидатів більше 10-ти партій. Хоч кожна партія нечисто відкреслюється від демагогії, але фактично в агітації промовці не лишаться "сухої нитки" на своїх противників.

Християнська партія (демократична і соціальна), подвійна партія виступає під кличем — Соціалізм або Свобода — і показує в телевізійних призначеннях розмов з майбутнім прем'єром В. Брандта з Берліном. Правда, противники соціал-демократії заявляють, що вони, коли створять уряд після виборів, будуть провадити політику "відпущення" до Москви. Та й самий кандидат християнських демократів на прем'єра — Г. Коль — каже, що надійшло зустрінутися з Брежнєвим, який збирається незабаром бути в Західній Німеччині. Обидва будуть приязно усміхатися один до одного, бо того вимагають правила дипломатії.

У виборах до німецького парламенту беруть участь також дві комуністичні партії: "Німецька Комуністична Партія", що орієнтується на Москву, і "Комуністична Партія Німеччини", орієнтація китайської. Сьогодні я слухав промову кандидата другої, "китайської", комуністичної партії в радіопередачі. Промовець хвалив "товариша Мао", бо він вірно йшов слідами Леніна і Сталіна... Режим комуністів за Залізною завісою промовець китайської орієнтації назвав "соціал-фашизмом", а комуністів, що паляють у Східній Німеччині, він уважав (зовсім справедливо) за похитачів Москви. Він вимагав виводу советських дивізій із Східної Німеччини і об'єднання німецького народу в "соціалістичній республіці".

Соціал-демократична партія відповідала на атаки християнських (демократичних і соціальних) противників деколи в гумористичному тоні. Приклад: запрошує громадян на віче під кличем: "Безплатне пиво й соціальні" (пародія на слова "Свобода або соціальні").

Теж згадують визначного діяча християнсько-соціальної унії в Нью-Йорку, де він забавлявся з дітьми, а після веселої ночі не знайшов у своєму гаманці грошей. "Але гаманець зостався цілий", — іронізують пропагандисти з неприємної пригоди кандидата протавної партії.

ПРОБЛЕМА САМОГУБСТВ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

розпачлива сповідь згаслою душі людини, для якої вже нема повороту назад:

„Оце і все! Довге, насичене подіями життя залишилося позаду. А попереду прірва, небути!"

Усі шляхи, дороги і стежки, що ними належалося мені відмандрувати, вже перешкодило, як зірку, мету і до неї намагався дістатися.

І раптом опинився в суцільній темряві.

Світ мені спорожнів, і я, вперше відчув себе зайвим, безмежно самотнім, нікому непотрібним...

Характерно, що вищегаданій герої оповідання висловлюють свої думки і погляди, як подано вище, маючи 66 років, тобто, точно стільки, скільки мав Гайдарівський, коли покінчив життя самогубством. З цього мимовільно напрацьовується висновок, що письменник ще заздалегідь був вирішив (бодай чотири роки раніше, тобто, 1968 р., коли оповідання появилось в світ), що після 66-ти років він мусить поставити над собою крапку.

Минулого року українці Чикаго були потрясені вісткою про самогубство молодого (мав лише 27 років), недовго градоулавоного лікаря-психіатра д-ра Митрона Олійника. Нікому нічого не сказавши, одного пологого дня виїхав за місто, нібито відпочити й „подіхати свіжим повітрям". На жаль, він уже ніколи до міста не повернувся живим: його знайшли з простріленою головою. Його близькі приятелі оповідають, що останніми місяцями перед своєю смертю Митрон все більше нарікав про „безсмысленность життя", що „життя не варте, щоб його жити".

І тут ми докидаємо до чого найбільшого питання: що ж спонукає людину до такого трагічного й безповоротного (як коліс, пригадує, висловився Іван Микитенко в прощальній промові на похоронах Миколи Хвильового, який застрелив себе) вчинку? Адже мусить постати лісно надзвичайні причини чи обставини, які змушують людину припинити своє життя.

Не буду тут зупинятися над тими випадками, коли людина, аби не покласти в лапи жорстокого ворога, де так чи інакше її чекає смерть часто після тяжких мук і катувань, воліє краще сама собі припинити життя. (Так вчинили з собою не тільки М. Хвильовий, але також трохи пізніше М. Скрипник, П. Любченко, вищегаданий Ів. Микитенко та багато інших українців, яких навіть вислуга московському окупантові не врятувала від сталінських чистки. Коротко зупинюся над мотивами тих самогубств, які (мотиви) не так фізично, як скорше „духовно-психічно" унеможливають даліше існування людини.

Колись наш поет і письменник Богдан Лепкий написав такі незабутні рядки:

„Ти кріпко вір, що віра чужа діє,

Без неї скрізь пустар і суга,

Утворює дух, хоч серце падає й мліє".

Таким поглядом „безумовного оптимізму" лотримувався не тільки Б. Лепкий, але й дотримувся чимало інших людей. Натомість багато інших вважає, що коли людина дійшла до остаточного й глибокого переконання, що вона стала не тільки зайвою в суспільстві, але й раз також — татаром для інших, тоді така людина з цим чистим сумлінням може не жити.

Крім того лікаря, протилежні решті населення, бувають краще обізані з законами життя та природи, розглядаючи смерть, як „такій самий природний процес, як і народження" (Бекон); тобто, процес перетворення матерії з одного стану в інший. І коли не-лікар, здібний до не значно своєї недуги, що може потішати себе (часто не без допомоги лікаря) надією на видужання, — лікар, навапни, не були б лікарями, якщо б не знали, як їх чекає у випадках невиліковної недуги. Тому, аби вкортити собі непотрібні страждання, а родинам чи приятелям різні клопоти (в тому числі матеріальні), вони воліють, як кажуть американці, зробити „шорт кат", тобто, свідомо обирати собі безжалісний чистим сумлінням може не жити.

Питання самогубств стало також предметом студій ЮНЕСКО, як пару років тому дійшло до висновку, що „певні підстави констатувати, що найшвидший і найскладніший апарат на землі — людський мозок — все в більшій мірі доходить до стану руїни... Надзвичайно посилення та прищиплений темп життя наших днів все в більшій мірі обтяжує людський мозок, який, маючи обмежені можливості, не може надійно переобтяжувати. Ці переобтяження ми бачимо в швидких змінах політичного, морального, технологічного, етичного та іншого характеру, до чого не кожна людина може легко достосуватися". (Правда, багато вчених не погоджуються з цим поглядом. Мовляв, людський мозок має таку велику масу клітин, що певна частина з них залишається не завантаженою навіть у „найгнізальніших" людей).

Згідно з психо-аналітичною теорією Фрейда, самогубство настає в наслідок великої емоційної депресії. Що не кожна особа депресивного стану вчинює самогубство — це інша справа, але що випадки самогубств часто спостерігаються серед психічно пригноблених людей, то цього ніхто не може заперечити.

Але чому саме лікарі побивають „рекорди" щодо самогубств?

На це також є свої причини і підстави. Над відповіддю на це питання багато працювало і працює різних дослідників (Файфел, Блачлі, Джонс) і всі вони в основному погоджуються з тим, що лікарська професія пов'язана з постійним нервовим напруженням, поміжним з великою відповідальністю. Якщо до цього додати зростаюче втручання урядових кіл до праці лікаря, все більшу вимогливість пацієнтів, які за вимогою своїх голонних на гроші адвокатів намагаються судити лікаря часто навіть за найменшу дурнишу, зростаючу до неможливості оплати на забезпечення за помилкою лікування, як також все більше переобтяження „паперовою роботою" (давання різних посвідчень, виповнювання анкет, писання лікарських репортів і т. д.), то після цього стане зрозумілим, чому багато американських лікарів вважають краще вкортити собі життя, ніж продовжувати його за таких умов.

Згідно з недовірливими інформаціями газети „Американські Медичні Новини", яку видає Американська Медична Асоціація (АМА), п'ята частина американських лікарів заявила, що вони ніколи не пішли б на студії медичних, якщо їм довелось починати з початку. Найбільше розчаровані своєю професією хірурги, серед яких, згідно з тією самою газетою, аж 40 відсотків висловили незадоволення з свого фаху).

Крім того лікаря, протилежні решті населення, бувають краще обізані з законами життя та природи, розглядаючи смерть, як „такій самий природний процес, як і народження" (Бекон); тобто, процес перетворення матерії з одного стану в інший. І коли не-лікар, здібний до не значно своєї недуги, що може потішати себе (часто не без допомоги лікаря) надією на видужання, — лікар, навапни, не були б лікарями, якщо б не знали, як їх чекає у випадках невиліковної недуги. Тому, аби вкортити собі непотрібні страждання, а родинам чи приятелям різні клопоти (в тому числі матеріальні), вони воліють, як кажуть американці, зробити „шорт кат", тобто, свідомо обирати собі безжалісний чистим сумлінням може не жити.

Питання самогубств стало також предметом студій ЮНЕСКО, як пару років тому дійшло до висновку, що „певні підстави констатувати, що найшвидший і найскладніший апарат на землі — людський мозок — все в більшій мірі доходить до стану руїни... Надзвичайно посилення та прищиплений темп життя наших днів все в більшій мірі обтяжує людський мозок, який, маючи обмежені можливості, не може надійно переобтяжувати. Ці переобтяження ми бачимо в швидких змінах політичного, морального, технологічного, етичного та іншого характеру, до чого не кожна людина може легко достосуватися". (Правда, багато вчених не погоджуються з цим поглядом. Мовляв, людський мозок має таку велику масу клітин, що певна частина з них залишається не завантаженою навіть у „найгнізальніших" людей).

Згідно з психо-аналітичною теорією Фрейда, самогубство настає в наслідок великої емоційної депресії. Що не кожна особа депресивного стану вчинює самогубство — це інша справа, але що випадки самогубств часто спостерігаються серед психічно пригноблених людей, то цього ніхто не може заперечити.

Але чому саме лікарі побивають „рекорди" щодо самогубств?

На це також є свої причини і підстави. Над відповіддю на це питання багато працювало і працює різних дослідників (Файфел, Блачлі, Джонс) і всі вони в основному погоджуються з тим, що лікарська професія пов'язана з постійним нервовим напруженням, поміжним з великою відповідальністю. Якщо до цього додати зростаюче втручання урядових кіл до праці лікаря, все більшу вимогливість пацієнтів, які за вимогою своїх голонних на гроші адвокатів намагаються судити лікаря часто навіть за найменшу дурнишу, зростаючу до неможливості оплати на забезпечення за помилкою лікування, як також все більше переобтяження „паперовою роботою" (давання різних посвідчень, виповнювання анкет, писання лікарських репортів і т. д.), то після цього стане зрозумілим, чому багато американських лікарів вважають краще вкортити собі життя, ніж продовжувати його за таких умов.

Згідно з недовірливими інформаціями газети „Американські Медичні Новини", яку видає Американська Медична Асоціація (АМА), п'ята частина американських лікарів заявила, що вони ніколи не пішли б на студії медичних, якщо їм довелось починати з початку. Найбільше розчаровані своєю професією хірурги, серед яких, згідно з тією самою газетою, аж 40 відсотків висловили незадоволення з свого фаху).

Сестра Міріам Клер - нова президентка Манор Джуниор коледжу

Рада Тростистів Манор Джуниор коледжу має шанувальників про номінацію Сестри Міріам Клер, ЧСВВ, на президентку Манор Джуниор коледжу. Манор Джуниор коледж, дворічний Католицький коледж для жінок, що його ведуть українські Сестри Чину св. Василія Великого.

Сестра Міріам Клер зайняла місце сестри М. Ольги, ЧСВВ, як президентка цієї тридцятилітньої інституції. Сестра Міріам Клер останніх чотири роки займала місце декану коледжу, а крім того за останніх 14 літ мала й інші адміністративні становища у вишньому училищі. Вона одержала ступінь бакалавра й магистру в Дукан університеті в Піттсбурзі, Па., а також учасла на вищі студії до Сиракузького університету, Н. Й.

Коли її запитали про її наміри відносно майбутнього управу коледжу, сестра відповіла, що коледж буде продовжувати свою працю, як Джуниор коледж із метою подавати солідну релігійно-культурну освіту в гуманістичних науках, а також у програмі, яка має на цілі кар'єру дівчат. Сестра далі заявила, що розвіє особи, духо-

Сестра Міріам Клер — президентка Манор Джуниор коледжу

вий, інтелектуальний і культурний є коначним на те, щоб людина могла знайти зміст і ціль свого життя.

Манор Джуниор коледж старастя подавати програму, яка відповідає потребам спільноти, а зарзом приготує студенток до життя, в якому постійно проходять зміни і розвіє в різних ділянках науки, техніки і мистецтва.

Н. Н.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

На цьому листі друкуємо імена тих ВІП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передрядити та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англійського „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджують з певною висотою одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 14.

I. Бета, Палмертон	\$ 10.00	С. Шуховська,	2.50
Е. Майбо, Ірвінгтон	10.00	Р. Гадсон Фоллс	2.00
Н. Слук, Рочестер	10.00	Р. Балабан, Торонто	2.00
М. Сухорський, Елізабет	10.00	М. Білас, Чикаго	2.00
А. Феш, Аврора	10.00	М. Волопук, Воррен	2.00
О. Врода, Едмонтон	7.00	П. Головачук, Кліфтон	2.00
Г. Гайдукевич, Флінт	5.00	А. Горпешов, Детройт	2.00
В. Гальма, Байон	5.00	С. Гебуда, Шелтон	2.00
В. О. Демчук,	5.00	Ю. Дукто, Асторія	2.00
Олександрія	5.00	З. Канка, Мелсід	2.00
П. Джинджерістий, Трой	5.00	В. Кінах, Солт Сте Марі	2.00
В. Каміньський, Парма	5.00	С. Ковальчук, Філадельфія	2.00
С. Капелан, Детройт	5.00	М. Ковбанюк,	2.00
Г. Козар, Сільверспрінг	5.00	Джерзі Сіті	2.00
Т. Коцецький, Карнегі	5.00	М. Коліді, Монреаль	2.00
М. Коцур, Монреаль	5.00	Д. Коник, Ст. Катріне	2.00
І. О. Куси, Лейк Ворт	5.00	В. Крохмалек, Рочестер	2.00
М. Миколаєнко,	5.00	М. Кузла, Філадельфія	2.00
Мт. Рейнір	5.00	Ф. О. Кулічківський	2.00
М. Нагірний, Флінт	5.00	Парк Рідж	2.00
Д-р А. Олексюк,	5.00	В. Маланчук, Едмонтон	2.00
Мішин Вігго	5.00	Н. Мерета, Джансон Сіті	2.00
С. Оленіцька, Мейплвуд	5.00	І. Мовчан, Монреаль	2.00
В. Парський, Філадельфія	5.00	М. Нечепоренко	2.00
Т. Пігуляк, Н. Роялтон	5.00	Джефферсон	2.00
Р. Підзамецький, Торольд	5.00	М. Овсюк, Гемден	2.00
С. Пугачовська, Нью Гейвен	5.00	П. Орлівський, Монреаль	2.00
Е. Пруц, Вестмонт	5.00	П. Остапович, Фрутленд	2.00
М. І. Ринасевич,	5.00	М. Перекліта, Торонто	2.00
Елмгурст	5.00	І. Прийма, Шпрель	2.00
М. Романів, Вріджпорт	5.00	Л. Рогозницький	2.00
М. Стар, Ошава	5.00	Н. Глейвілді	2.00
М. Терлецький, Воррен	5.00	М. Сунік, Ірі	2.00
Д-р М. Ценко, Філадельфія	5.00	І. Тарнавський, Пітсфілд	2.00
М. Цимбала, Сейнт Луїс	5.00	М. Хошіак, Балтимор	2.00
М. Хонас, Вруклін	5.00	В. Церковник, Пасадіна	2.00
С. Комяк, Чикаго	5.00	В. Чумилівський,	2.00
Г. Шевчук, Ковентрі	5.00	Скенектеді	2.00
К. Шевчук, Вруклін	5.00	С. Шиповський,	2.00
О. Яворський, Чикаго	5.00	Ст. Катріне	2.00
Г. Кушнір, Когова	4.20	П. Шмагала, Істон	2.00
П. Гривняк, Пассейк	4.00	О. Кромба, Нью Йорк	1.80
Д-р О. Остап, Мінеаполіс	4.00	Т. Воробець, Асторія	1.70
І. Цуркан, Чикаго	3.20	А. Ванак, Філадельфія	1.00
М. Байко, Парма	3.00	Е. Влудика, Севен Гірк	1.00
Р. Валуца, Вовфало	3.00	С. Ганушак, Нью Йорк	1.00
Е. Давидчак, Торонто	3.00	Д. Гнатюк, Елізабет	1.00
М. Мельничук,	3.00	П. Залуга, Детройт	1.00
Філадельфія	3.00	Манастір св. Йосафата,	
В. Роздільський, Саскатун	3.00	Глен Коув	1.00
Д. Вирд, Гюстон	2.50	В. Нішук, Балтимор	1.00
П. Ганіпак, Вовфало	2.50	Р. Олешук, Орандж	1.00
Т. Кулічківський, Девіер	2.50	П. Плакс, Пітсбург	1.00
Е. Мельничук, Кліфтон	2.50	Л. Савчинський, Рочестер	1.00
В. Г. Стак, Санта Барбара	2.50	О. Урбанський,	
С. Шкурат, Ст. Мішел	2.50	Галландейл	1.00
		М. Харіш, Давнерс Гров	1.00
		В. Чавс, Лейквуд	1.00

